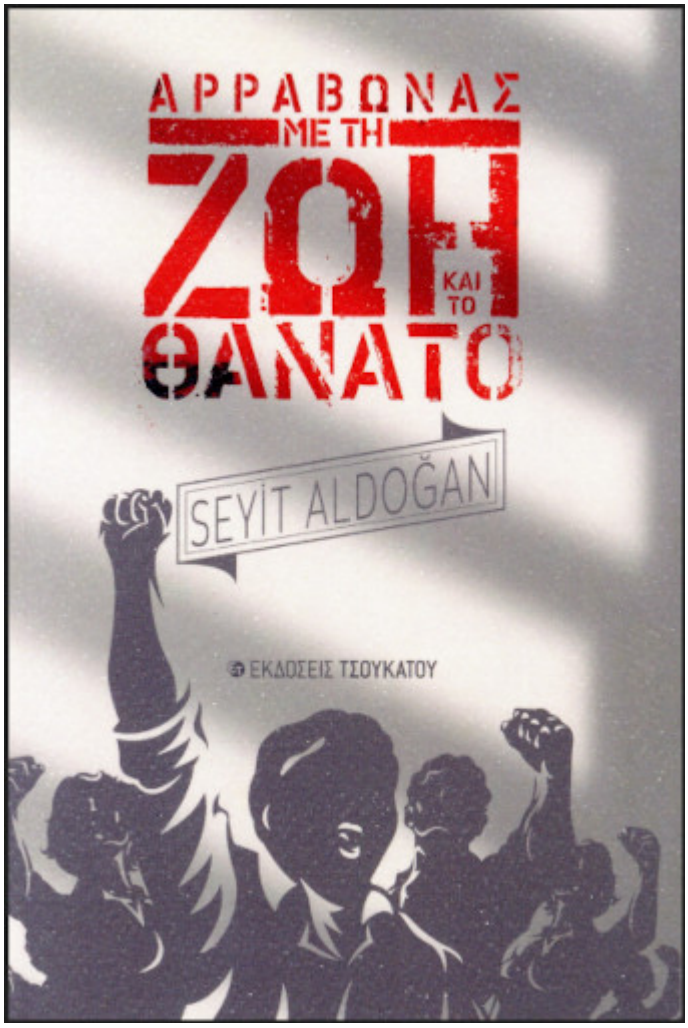

Το βιβλίο του Σεΐτ Αλντογάν περιγράφει τα νεανικά του χρόνια στην Τουρκία, τη στράτευση στο κομμουνιστικό κίνημα, τον παράνομο αγώνα και τη μάχη στη φυλακή με τα βασανιστήρια. Αποτελεί μια μαρτυρία γνωριμίας με το επαναστατικό κίνημα της Τουρκίας των δεκαετιών '70 και '80 και για το δίκιο της κομμουνιστικής πάλης.

Νίκος Ξηρουδάκης

Κυκλοφόρησε από τις **Εκδόσεις Τσουκάτου** το βιβλίο του αγωνιστή και δημοσιογράφου, συντρόφου **Σεΐτ Αλντογάν.** Τίτλος του: **«Αρραβώνας με τη Ζωή και το Θάνατο».**

Ανταποκριτής της ημερήσιας εφημερίδας Εβρενσέλ που κυκλοφορεί στην Τουρκία και το

Κουρδιστάν, ο Σεΐτ ζει στην Ελλάδα από το 1986. Στην ελληνική αριστερά, ιδιαίτερα στο πιο αγωνιστικό κομμάτι της, τον ξέρουν και οι πέτρες. Στρατευμένος κομμουνιστής, καταδικάστηκε σε εννέα χρόνια φυλακή στην Τουρκία όπου πέρασε φρικτά βασανιστήρια στις **ειδικές φυλακές του Ελαζίγ και της Μαλάτειας.** Γεννήθηκε στο Κουρδιστάν, όπου έβγαλε το Δημοτικό και το Γυμνάσιο. Λύκειο πήγε στην Κωνσταντινούπολη, από όπου επέστρεψε και πάλι στο Κουρδιστάν, για να ενταχθεί πιο ενεργά στον αγώνα.

Το βιβλίο, σε πρώτο επίπεδο, περιγράφει τη ζωή, τους αγώνες και την προσωπική του διαδρομή.

Σε δεύτερο πλάνο, αποτελεί μια γενεαλογία **της τουρκικής επαναστατικής αριστεράς** που, στον απόηχο του Μάη του ’68, ενισχύεται στο έδαφος της αντίθεσης της νεολαίας στη συμβιβαστικότητα του ρεφορμισμού.

Ταυτόχρονα, στο φόντο της εξιστόρησης, διαγράφεται **η κοινωνική πραγματικότητα που επικρατεί στην Τουρκία και το Κουρδιστάν των δεκαετιών του ’70 και του ’80.**

Σημείο τομής στην Ιστορία της Τουρκίας, το **στρατιωτικό πραξικόπημα του Κενάν Εβρέν στις 12 Σεπτέμβρη του 1980.** Το βιβλίο αναλύει την αιτιακή σχέση του πραξικοπήματος με τα **προγράμματα οικονομικής λιτότητας του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας** που οδήγησαν στη φτώχεια και στα όρια της πείνας τους λαούς της Τουρκίας.

Χωρίς καθόλου να κουράζει, περιγράφει με διεισδυτική ματιά την υπόθαλψη και την εκμετάλλευση από το καθεστώς, των **θρησκευτικών αντιθέσεων στους κόλπους της κοινωνίας,** ανάμεσα στους **συντηρητικούς Σουνίτες και τους προοδευτικούς Αλεβίτες** για παράδειγμα.

Την ίδια στιγμή, διαβάζεται ευχάριστα με αρκετές διασκεδαστικές αφηγήσεις. Τέτοιο είναι το περιστατικό με τον αστυνομικό με πολιτικά ο οποίος, στην προσπάθειά του να βρει και να συλλάβει τον Σεΐτ, μπαίνει στο καφενείο της γειτονιάς του και ζητάει να του υποδείξουν το σπίτι του Χουσεΐν Χότζα, του πατέρα δηλαδή του Σεΐτ. Διατείνεται πως είναι συγχωριανός του και τον ψάχνει. Για κακή του τύχη, ο πατέρας του Σεΐτ κάθεται σε διπλανό τραπέζι. Οι παριστάμενοι κατανοούν και δηλώνουν πως **δε γνωρίζουν κάποιον Χουσεΐν Χότζα,** δείχνοντας έτσι το προστατευτικό πέπλο που απλώνει ο λαός γύρω από τους αγωνιστές του.

Μακριά από διδακτισμό, η ανάγνωση του βιβλίου προσφέρει πολλές αφορμές για πολιτικά

συμπεράσματα για **το ρόλο των κομμουνιστών στους μαζικούς αγώνες και το δέσιμο με τον κόσμο της δουλειάς.**

Σε όλη την Τουρκία και το Κουρδιστάν είχαν δημιουργηθεί νόμιμες λέσχες νεολαίας με την ονομασία **«Επαναστατική Πατριωτική Νεολαία»** στο ΔΣ των οποίων συμμετείχε και ο συγγραφέας.

Τα **60.000 μέλη** που είχαν οι Λέσχες σε όλη τη χώρα, καταγράφουν τη σημαντική επιρροή που είχε η οργάνωσή του στη σπουδάζουσα και εργατική νεολαία. Τα γραφεία όμως δέχονταν βομβιστικές επιθέσεις και έτσι οι σύντροφοι είχαν ένοπλη περιφρούρηση. Στη γειτονική χώρα, **η πιο στοιχειώδης πολιτική δουλειά, η αφισοκόλληση, το μοίρασμα της προκήρυξης ή της εφημερίδας,** έπρεπε να συνοδεύεται από ένοπλη πάλη!

Δεν λείπει από το βιβλίο η κριτική και η αυτοκριτική για πλευρές όπως η συντηρητική *«παραδοσιακή»* προσέγγιση στα ζητήματα του ρόλου τής γυναίκας, τις ερωτικές σχέσεις, το αλκοόλ ή τα ρούχα. *«Ήμασταν ενάντια στην αστική σαπίλα κι από την άλλη απορρίπταμε προοδευτικά κοινωνικά στοιχεία, επειδή τα θεωρούσαμε αστική συνήθεια και αντίληψη»,* σημειώνεται χαρακτηριστικά.

«Φοβάμαι το σκοτάδι γιατί δεν βλέπω κανέναν, φοβάμαι τη μέρα γιατί με βλέπουν όλοι», περιγράφει συνοπτικά τη ζωή της παρανομίας.

Το ιστορικό σύνθημα *«Θάνατος στο Φασισμό – Λευτεριά στο λαό»* είναι μια φράση που, ενταγμένη στην αφήγηση, συχνά επανέρχεται στις σελίδες του βιβλίου, είναι μάλιστα και η ακροτελεύτια.

Ενδιαφέρον παρουσιάζει **ο πρόλογος του Πέτρου Παπακωνσταντίνου.**

> **«Είμαι τυχερός, αλλά και υπερήφανος που είμαι κομμουνιστής»,**

είναι η φράση με την οποία ο συγγραφέας κλείνει τον δικό του πρόλογο.

> «Ο αγώνας είναι ο ίδιος ο πολιτισμός. Να ξεχωρίζεις το δίκαιο από το άδικο. Να καταλάβεις σε ποια τάξη ανήκεις. Για τι και για ποια κοινωνία παλεύεις. Να μάθεις τη φιλοσοφία, την επιστήμη, την οικονομία, την πολιτική, την ιστορία των

κοινωνιών και να τα συνδέεις όλα αυτά κάτω από την ομπρέλα του ταξικού αγώνα»,

σημειώνει λίγο παραπάνω.

Δημοσιεύτηκε στην εφημερίδα ΠΡΙΝ, στο φύλλο της 16-17/5/2026